

pligtelse fremfor Alt først hviler paa Gode-
eierne. Det forekommer mig, at det ikke
alene maa være en Fordeel for de 10de Fa-
milier, men at det ogsaa indirecete maa være
til Fordeel for de 9 andre, som derved mod-
tage en indirecte Befræstelse af Villighedskravet
ogfaa for dem. Dernæst er der den Fordeel
ved det Forslag, jeg har stillet, at det und-
tager de Gode, som mulig ville blive be-
handlede efter denne Lovs §§ 28—30; der-
ved ville Midlerne kunne forslaae mere
til ved de andre Gode at udrette No-
get i den Retning, man ønsker. Det
Forslag, som jeg har stillet, har den Feil,
at det kun har sagt: „efter Loven af 19de
Februar 1861 § 2's Slutning, eller paa en
anden Maade“. Jeg skal forbeholde mig,
hvis det vedtages, til 3die Behandling at stille
et Underændringsforslag, som skal gaae ud paa,
at der kommer til at staae: „paa en anden
lignende Maade“, da jeg har seet Udtrykket:
„en anden Maade“ fortolket saaledes, som det
fremgaaer af Bilag III. Dernæst skal jeg og-
saa, hvis Thinget skulde foretrække dette For-
slag, henstille det paa den samme Plads, hvor
nu Udvalgets Forslag staaer — det er tilfæl-
digt, at det ikke strax er blevet hensat der —
men saa troer jeg ogsaa, som sagt, at Forsla-
get har store Fordele. Foruden dem, jeg her
har udviklet, er der endvidere den, at under
Forslaget Nr. 47 b vil det aldeles berøve paa
den daværende Indenrigsministers Skjøn, hvor-
vidt en Familie skal have nogen Understøttelse
eller ikke, hvormod Sagen efter det Forslag,
jeg har stillet, maa komme frem til Drøftelse
paa Finantsloven, og det vil altsaa gjøre, at
naar Godeeierne skulle see det Spørgsmaal,
om de have viist Villighedskrav eller ikke, drøf-
tet ved Finantsloven, saa vil der blive færre
Gaarde, som Bestemmelsen vil komme til An-
vendelse paa. Endelig har jeg dertil knyttet
et Stykke af Ministerens foreliggende Udtal-
else, nemlig at Resten skal anvendes til Fremme
af almindeligere Jordbruget eller Jordbrugerne
vedrørende Foranstaltninger. Man kommer
der forimelt til, selv om der ikke skulde blive
Tale om store Summer, at gaae mere ind
paa den Betragtning, Ministeren har gjort
gjældende, at Dvotabellen kan tages af Kjøbesum-

men, fordi den afløser et hidtil for Jordbruget og
Jordbrugerne gunstigt anseet Forhold, Fæstetvan-
gen, imod at de Midler, som derved indvindes, an-
vendes paa anden Maade til Fordeel for Landets
Jordbrug og Jordbrugere. Endelig vil jeg
tillade mig, da jeg ikke er med i det Mindretal,
at sige nogle Ord imod Udvalgets Mind-
dretals Forslag under Nr. 1. Jeg troer, at
den Tanke, der ligger til Grund for dette
Forslag, er ikke tilstrækkelig klart tænkt, saale-
des at vi kunne staae os ved at følge den.
Man seer jo, at der er en Usikkerhed tilstede
om, hvad Fæstehuse og hvad Fæstegaarde er,
men man kan ogsaa tydeligt og klart see, at
denne Bestemmelse ikke løser Spørgsmaalet;
den kaster det ud til Discussion paa alle Punt-
ter, men løser det ikke paa et eneste Punkt.
Derfor troer jeg, at det er langt fordeelagtig-
gere at lade Sagen, nemlig en Defini-
tion af, hvad Fæstegaarde er, staae, som
den nu i Almindelighed staaer, og saa
lade Spørgsmaalet om de enkelte Gaarde,
som der særlig kan blive Spørgsmaal om,
blive afgjort Stykke for Stykke. I Fæste-
huusmændenes Interesse kan det dog virkelig
ikke være at optage en Bestemmelse, der, hvis
de ere Fæstehuusmænd, slet ikke kan komme
dem tilgode; det er, saa forekommer det mig,
at give Skaller istedetfor Kjærne. Det fore-
kommer mig, at det kan affiedkomme en Agi-
tation, om hvilken hver eneste oprigtig Mand
maa erkjende, at den, hvilende paa dette Ud-
gangspunkt, er en aldeles hjælpeløs. Jeg er
ganske enig i, at Huusmændenes Raar kunne
have Krav paa Opmærksomhed, som overhovedet
alle Landets Borgeres, men jeg troer, at vil
man fremme Sagen om Huusmændenes Raar,
saa skal man staae ind paa det Spor, hvor
man sidst endte. Man skal staae ind paa
Sporet af Forordningen af 27de Mai 1848.
Der er arbeidet uendeligt, inden denne For-
ordning naaede at komme frem, men det er
det Spor, man skal staae ind paa, i det skal
man gaae videre. Bevægelsen var saa stærk
dengang, især efterat Professor H. N. Clausen,
som Formand for Stænderne, havde holdt den
berømte Tale til Fordeel for Huusmændene,
at den affødte, ja man kan gjerne kalde den,
den høist philanthropiske Forordning af 27de